

РЕШЕНИЕ

№ 39195

гр. София, 25.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 85 състав, в публично заседание на 27.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Биляна Икономова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **8341** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ.

Образувано е по жалба с вх. № 19093/29.07.2025 г. по описа на Административен съд София-град, В ЧАСТТА Й, подадена от Е. Х. А., [дата на раждане], гражданин на С., срещу Отказ за издаване на виза „D“, издаден на 25.07.2025 г. от Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, обективиран в Стандартен формуляр за уведомяване за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза.

Изложени са съображения за незаконосъобразност на оспорения отказ. Същият бил издаден при допуснати съществени процесуални нарушения, в противоречие с материалния закон. За да постанови оспорения отказ, органът се позовал на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ, без да разполага с доказателства. Съпругът на Е. Х. А. имал хуманитарен статут, поради което и същият е получил разрешение за събиране на семейство с решение на Председателя на Държавната агенция за бежанците. Не ставало ясно от къде органът е разбрал, че целта на жалбоподателя е единствено миграция. Отбелязва се при това, че семейството можело да реализира правото си на живот в цялост в Република България, като акцентира върху най-добрия интерес на петте си деца да бъдат с двамата си родители. Отказът бил постановен в противоречие с целта на закона, при неспазване на принципа за съразмерност по чл. 6, ал. 2 и ал. 5 АПК. Липсвали конкретни данни, които да обосноват някое от изброените в чл. 8, ал. 2 ЕКЗПЧОС съображения за законна намеса в личния и семейния живот. Разказва се за отношенията между Е. и съпруга й, между последния и децата им. Моли отказът да бъде отменен, като се предоставят задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона и се постанови издаването на входна виза за Република

България.

В открито съдебно заседание жалбоподателят Е. Х. А., редовно призван, не се явява. Чрез процесуалния си представител поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Твърди се, че актът бил немотивиран. За жалбоподателя нямало данни, че ще ползва страната ни като транзитен пункт за отиване в Германия. Ако имало такива, германските служби щели да посочат на коя дата, през кой граничен пункт жалбоподателят е пристигнал на територията на Германия, пред кой орган е подадено заявление, с решение от коя дата е отказано. Неправилно бил приложен материалният закон. Нарушени били основни права на жалбоподателя. Моли оспорваният акт да бъде отменен.

Ответникът Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, редовно призван, не се явява. Чрез процесуалния си представител моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Твърди, че чуждите граждани злоупотребяват и ползват страната ни като транзитен пункт към европейските страни. Имало отрицателно становище на ДАНС. Допълва, че получаването на виза не е субективно право, а е една правна възможност. Позовава се и на принципа на международното право, че държавите-членки имат право да контролират влизането, пребиваването и получаването на виза на лица, които не са техни граждани.

Представителят на Софийска градска прокуратура, редовно призвана, изразява становище, че жалбата е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение. Неоснователно се твърдяло, че се нарушава правото за събиране на семейството, тъй като нямало пречка това да се случи в [населено място], където се намирала съпругата.

Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав, като обсъди твърденията на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

На 11.04.2025 г. е подадено от Е. Х. А. заявление за издаване на виза.

На 25.07.2025 г. в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза е обективиран Отказ за издаване на виза „D“ на Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция. Основанията за отказа са чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ – „след извърш. проверки е установено, че събиращите семейството си чужди граждани с получени закрил в РБ, реално не пребв. в страната, нямат осигур. жилище, нямат задълж. здравно осигуряване, съотв. средства за издрж., за да не прибегват членовете на сем. им до системата за соц. подпомагане. Като задължително условие при подаване на заявление е св. за съдимост, което липсва“.

Приети са като писмени доказателства: решение № 11703/11.11.2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което се разрешава на Обайд А. С. да се събере на територията на Република България със съпругата си Е. Х. А. и децата си; карта на чужденец с хуманитарен статут на съпруга ѝ с отразен адрес – [населено място], [населено място], [улица], ет. 2, с валидност – 11.06.2027 г.; писмо от заместник-председател на ДАНС от 06.10.2025 г., видно от което при проведената от СДМ-ДАНС съгласувателна процедура било отразено отрицателно становище в Националната визова информационна система; писмо от заместник-председател на ДАНС от 11.07.2025 г., в чиято т. 36 е включен жалбоподателят.

Изслушани са свидетелските показания на съпруга на Е. Х. А., които съдът кредитира, съобразявайки заинтересоваността му от изхода на делото. Обайд А. С. заявява, че има разрешение за събиране на семейството си и ще живеят в С.. В момента живеел в[жк]и работил като заварчик за около 3000 лева. Жена му била домакиня, като твърди, че децата му ще ходят на училище и детска градина в България.

При така установеното от фактическа страна Административен съд София-град, Първо

отделение, 85-и състав обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима. Подадена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК, подлежащ на съдебен контрол, от активно легитимирано лице - адресат на акта и засегнат неблагоприятно от него, в указания 14-дневен срок съгласно чл. 10а, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 149, ал. 1 АПК.

Не е налице изключение по чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, касаещо необжалваемостта по съдебен ред на отказите по чл. 9а, ал. 2, т. 4 ЗЧРБ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. Достатъчно е в случая, че оспорващият е посочил обстоятелства, при наличието на които с отказа за издаване на виза се нарушава упражняването на гарантирани от К. права и свободи, а именно – правото на неприкосновен личен и семеен живот съгласно чл. 8, § 1. Дали твърдението за нарушаване на права по смисъла на чл. 8 от К. е основателно, е въпрос по съществуващото на спора, а не по допустимостта на оспорването. В този смисъл Определения на IV отд. на ВАС по адм. дело № 2667/2025 г. и по адм. дело № 5536/2025 г.

Разгледана по същество, жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

На първо място, отказът е издаден от компетентен административен орган съгласно чл. 9г, ал. 1 ЗЧРБ във връзка с чл. 34, ал. 5 във връзка с ал. 3 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим – консулско длъжностно лице А. Д., Втори секретар в на Генералното консулство на Република България - И. /заповеди на Министъра на външните работи и Генералния консул на Генерално консулство на Република България - И./, поради което не е налице основание за прогласяване на неговата нищожност по смисъла на чл. 168, ал. 1 и ал. 2 във връзка с чл. 146, т. 1 АПК.

На второ място, отказът е обективизиран във формуляр съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим. В този формуляр формално се съдържат фактическите и правните основания за издаването на акта, ясна е и волята на органа, който го е издал, съгласно общата разпоредба на чл. 59, ал. 2, т. 4 и т. 5 АПК. Въпреки това не се съдържат ясни мотиви за постановяване на отказ, като към преписката не са представени никакви доказателства, въз основа на които е формиран този отказ.

1. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато няма осигурена издръжка и необходимите задължителни застраховки през време на пребиваването си в страната и средства, осигуряващи възможност за обратното му завръщане.

По делото е приложена застрахователна полица с период на валидност от 11.04.2025 г. до 10.10.2025 г. на стойност 31 300 евро за застрахователни рискове – медицинска помощ, смърт, спешна стоматологична помощ. От изслушаните свидетелски показания се установява и, че семейството чрез възнаграждението на бащата ще си осигури някаква, макар и минимална, издръжка. Не се сочи от законодателят какъв следва да е размерът на издръжката, за да се прецени дали получаваното от съпруга на жалбоподателя възнаграждение е съответно на този размер на издръжка, съобразявайки броя на членовете на семейството – двама възрастни и пет деца. Предвид спецификите на казуса и, че се преценяват конкретните факти, не може се установи, че по отношение на Е. липсват средства за издръжка от страна на съпруга ѝ. Не се сочат факти и обстоятелства, въз основа на които да се установи, че действително семейството ще прибегне към системата за социално осигуряване.

Независимо от това, следва да се има предвид и разпоредбата на чл. 20, ал. 1, т. 3 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим, съгласно която освобождават се от задължението да представят доказателства за осигурена издръжка,

настаняване и транспорт лицата, кандидатстващи за издаване на виза за дългосрочно пребиваване с цел събиране на семейства във връзка с предоставен статут на бежанец или убежище в Република България - въз основа на писмено решение от Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в която хипотеза попада и настоящият казус.

2. В случая е приложена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато не докаже достоверно целта и условията на заявеното пребиваване или транзитно преминаване, или летищен транзит.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят не доказва достоверно целта и условията на заявеното пребиваване. Напротив – лицето е представило доказателства, че целта му е да се събере със съпруга си, за който безспорно се установи, че се намира на територията на Република България и че е получило хуманитарен статут и разрешение за събиране със семейството. При това нелогично е обективизираното предположение, че лицето би могло да напусне страната ни и да търси временна закрила в Германия, каквото предположение е направено в писмото на заместник-председателя на ДАНС от 11.07.2025 г. и което съдът ще обсъди по-долу.

3. В случая е цитирана разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 22 ЗЧРБ, съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато има данни, че целта на влизането му е да се използва страната като транзитен пункт за миграция към трета държава.

Ответникът не сочи въз основа на какви обстоятелства и удостоверяващи ги доказателства е достигнал до извода, че жалбоподателят би използвал страната ни като транзитен пункт за миграция към трета страна. Нещо повече, при излагане на фактическите основания за издаване на отказа органът дори не сочи подобна цел, която да е мотивирала заявителя да инициира производство по издаване на виза.

4. В случая е приложена и разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 24 ЗЧРБ съгласно която се отказва издаване на виза или влизане в страната на чужденец, когато са налице основателни съмнения относно автентичността на приложените документи за издаване на виза, истинността на тяхното съдържание, надеждността на направените от чужденеца изявления или намерението му да напусне страната в рамките на разрешенния срок за пребиваване.

Ответникът не сочи за кои от приложените към заявлението документи има съмнение относно тяхната автентичност и истинност на съдържанието им, при това основателно. Не е предоставена от същия и възможност на жалбоподателя като заявител евентуално да отстрани нередовностите на заявлението чрез допълнително представяне на документи, обуславящи издаването на исканата виза /чл. 30, ал. 2 АПК/. В този смисъл и органът, ако е преценил, че липсват документи, въз основа на които се разглежда заявлението, е следвало да укаже на заявителя да представи необходимите за издаване на виза документи, удостоверяващи осигурените издръжка и задължителни застраховки през време на пребиваването в страната, осигуряващите възможността за обратно завръщане средства /в заявлението, по което е образувано административното производство, е посочено, че разходите за пътуване и издръжка по време на пребиваване са в брой/, наличието на жилище, в което да живее семейството, както и представянето на свидетелство за съдимост.

Тук е мястото да се посочи, че видно от оспорения отказ при подаване на заявлението не било представено свидетелство за съдимост, но за разлика от обсъдените по-горе хипотези на цитирани неточно правни норми, без да са привързани със сочените в отказа факти и тези, установени по делото, то в тази хипотеза липсва цитирана правна норма, от която като не е спазена, да би се обуславил и отказът за издаване на виза. Не е посочена коя от точките на чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ е нарушена, нито по какъв начин съставът на нарушението е изпълнен чрез непредставянето на

свидетелство за съдимост. Няма данни по делото, че органът е изискал от лицето свидетелство за съдимост с цел изясняване на фактите и обстоятелствата по случая, като въпреки това лицето не го е представило и от което поведение да се следва изводът за постановяване на отказ.

5. По отношение на жалбоподателя има изразено отрицателно становище от ДАНС, но от същото не се установяват обстоятелства, свързани със заплахата за националната сигурност съгласно чл. 4, ал. 1, т. 14 и чл. 41, ал. 1, т. 2 ЗДАНС.

Процесуалният представител на ответника се позовава на писмото на заместник-председателя на ДАНС от 11.07.2025 г., неприложено първоначално към административната преписка, а представено за първи път в съдебното производство, като твърди, че именно в това писмо се съдържат мотивите за издаване на оспорения отказ. Действително съгласно все още актуалното ТР № 16 от 31.03.1975 г., ОСГК на ВС, мотивите „не е необходимо да съвпадат по време издаването на административния акт или отказа и излагането на съображенията, по които административният орган е стигнал до едното или другото разрешение... като е възможно мотивите да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на административния акт“, но в случая предвид събрания по делото доказателствен материал се формира извод за немотивираност на акта и наличието на съществени процесуални нарушения при издаването му.

Видно от писмото на заместник-председателя на ДАНС от 11.07.2025 г., липсва задължителният реквизит за кандидатстване за виза – свидетелство за съдимост или документи за криминална регистрация; че е потвърдена информация от представители на Германската федерална полиция за тенденция за злоупотреби с издадени български дългосрочни визи на сирийски граждани, вкл. с промяна в транслитерацията на имената на чужденците на латиница, унищожаване на паспорти, преминаване на територията на Германия и деклариране на желание за получаване на временна закрила, като се сочи и допълнително, че събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в РБ реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължителни здравни застраховки и осигуряване, съответно достатъчно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семействата им до системата за социално подпомагане на територията на Република България. От съдържанието на това писмо обаче не се установява по какъв начин описаните в него факти и предположения са относими и за Е. Х. А.. В писмото на ДАНС не се сочи, че именно по отношение на Е. има съмнение за използването на страната ни като транзитен пункт с цел миграция в трета държава, а че по отношение на други лица след издаване на визи се установява напускането на България с цел получаване на закрила в Германия. В конкретния случай не е изследвано и дали конкретното лице – жалбоподателят в настоящото съдебно производство, има такива намерения.

Предвид горното и независимо от това, че органът действа при условията на обвързана компетентност при наличието на отрицателно становище съгласно чл. 20, ал. 3 Инstrukция № КОВ-04-02-351 от 15 август 2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи, то в случая не би могло да се формира извод за законосъобразно издаване на отказ за издаване на виза.

6. За пълнота следва да бъде отбелязано, че административният орган е задължен да изложи коректно фактите по делото, въз основа на които е формирал и своите правни изводи, още при издаване на административния акт. Във формуляра съгласно чл. 34, ал. 3 във връзка с Приложение № 7 от Наредба за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим не е цитиран какъвто и да е било конкретен документ от административната преписка с дата, номер и издател, в който да се твърди конкретната фактическа обстановка, мотивирала органа да обективира отказа си за издаване на виза. Недопустимо е осъществилата се фактическа

обстановка да се установява въз основа на твърдения досежно фактите и обстоятелствата от значение за случая, изложени от страните за първи път в хода на съдебното производство, в което съдът всъщност осъществява контрол за законосъобразност на оспорения акт и същият не следва да допълва/изменя волята на административния орган, изразяващо се в подмяна на съображенията, мотивирали преценката на органа. Съдът е длъжен да обсъди писмените доказателства, приложени към административната преписка, и да провери дали са относими към спора, когато в административния акт са изложени конкретни фактически основания за отказ. Чрез обсъждане на писмените доказателства съдът не може да санира и допълни оспорения административния акт. Не е допустимо преценяването на законосъобразността на акта на фактически и правни основания извън тези, които е посочил издаващият го орган, както и излагане на мотиви от съда по един немотивиран от административния орган акт. Правораздавателният контрол цели обезпечаване на субективните права и интереси на адресата на акта при наличието на властническо волеизявление. Мотивите за издаването на акта не могат да бъдат допълвани след приключване на процедурата по издаване на административния акт и неговото съобщаване, доколкото страната е била напълно лишена от възможността да разбере причините, довели до постановяване на конкретното решение /отказ за издаване на виза/ и съответно да организира адекватно защитата си, а съда - да извърши съдебен контрол за законосъобразност.

Липсата на мотиви предпоставя извода за нарушение на производствените правила, от категорията на съществените, като води до ограничаване правото на защита и правото на участие в административния процес /широк смисъл/ на лицето заявител, съответно до отмяна на постановления отказ съгласно чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 2 и т. 3 от АПК.

На трето място. целта на издаването на визата е „събиране на семейство“.

Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството предвижда, че следва да се отдели специално внимание на положението на бежанците поради причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот, поради което е необходимо да се предвидят по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Събирането на семейството при всички случаи трябва да визира членовете на семейното ядро, а именно съпругата и малолетните и непълнолетни деца /Съображение 9 от Директива 2003/86/ЕО/, доколкото съгласно чл. 2, б. „г“ от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейство означава влизане и пребиваване в държава-членка на членове на семейството на гражданин на трета страна, пребиваващ законно в тази държава-членка, с цел да се съхрани единството на семейството, независимо дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на това лице. Съгласно чл. 6, § 1 от Директива 2003/86/ЕО държавите-членки могат да отхвърлят заявление за влизане пребиваване на членове на семейството на основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.

В конкретния случай, административният орган не е намерил основания, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве, а наведените такива от националното законодателство /чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ/ са недоказани и необосновани /чл. 170, ал. 1 от АПК/.

В случая не се спори, че е доказана родствената връзка между **Е. Х. А.** и Обайд А. С., която именно връзка следва да бъде преценена в производството по издаване на виза и предвид издаденото решение за събиране на семейство. Дори да е имал съмнения за родствената връзка между лицата, органът е следвало да изиска допълнително доказателства от заявителя по реда на чл. 34 и следващите АПК с цел изясняване на спорните в производството факти и обстоятелства.

Съгласно чл. 8, ал. 5 от ЗЧРБ след приемане и одобряване на заявление за събиране на семейството на членовете на семейството се издават визи по облекчена процедура при условия и по ред, определени с акт на Министерския съвет. Съгласно чл. 34, ал. 7 от ЗУБ българските дипломатически или консулски представителства издават визи на членовете на семейството след разрешението за събиране на семейство, дадено от Председателя на ДАБ. От тълкуването на сочените разпоредби се обуславя извод, че предпоставка за издаването на виза в конкретния случай е извършената преценка от компетентния орган, предоставящ международна закрила, налице ли са основания да се събере едно семейство.

Поради това се поставя и въпросът по какви причини, въпреки издадено решение на друг държавен орган за събиране на семейство, е отказано издаване на исканата виза от страна на длъжностното лице, натоварено по силата на закона да упражнява такива правомощия.

В допълнение, следва да се посочи, съобразявайки издаденото решение на друг държавен орган за събиране на семейство и съображенията, изложени по-горе досежно отрицателното становище на ДАНС, че в конкретния случай органът всъщност не е извършил преценка по критериите на чл. 6 от АПК, като с издаването на оспорения акт са засегнати правата и законните интереси на чужденеца в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която той се издава, и са причинени вреди, явно несъизмерими с преследваната цел, като без излагането на каквито и да е било мотиви е даден приоритет на обществения спрямо личния интерес, обусловило и основанието за отмяната на акта като издаден в несъответствие с целта на закона съгласно чл. 146, т. 5 АПК.

Извод: съдът приема акта за незаконосъобразен, поради което жалбата на **Е. Х. А.** следва да бъде уважена като основателна.

Преписката следва да бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне съгласно чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 АПК, който следва да установи конкретната фактическа обстановка, подкрепена с писмени доказателства, и да формира окончателните си правни изводи, да предостави възможност на заявителя да участва в административното производство, вкл. и да представи доказателства с цел изясняване на спорните факти и обстоятелства относно спазването на изискванията за издаване на виза /чл. 34 и следващите във връзка с чл. 7 – чл. 9 от АПК/, като съобрази и, че е издадено от Председателя на ДАБ решение за събиране на семейство, така че заявителят да разбере причините, поради които повторно му се отказва издаването на виза, съответно – при евентуално оспорване съдът да извърши преценка законосъобразно ли е обективиран отказът.

Въпреки изхода от спора разноски не следва да бъдат присъдени на жалбоподателя, тъй като такива не са поискани.

Така мотивиран, **Административен съд София-град, Първо отделение, 85-и състав**
Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Отказ за издаване на виза „D“, издаден на 25.07.2025 г. от Втори секретар в Генералното консулство на Република България в [населено място], Турция, обективиран в Стандартен формуляр за уведомление за основанията за отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза, по заявление от 11.04.2025 г., подадено от Е. Х. А., [дата на раждане] , гражданин на С..

ИЗПРАЩА преписката за ново произнасяне от административния орган по заявлението от 11.04.2025 г., подадено от Е. Х. А., [дата на раждане] , гражданин на С., за издаване на виза за дългосрочно пребиваване вид „D“ **в едномесечен срок** от влизане в сила на настоящия съдебен акт в съответствие със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, изложени в него.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба, подадена в 14-дневен срок от съобщаването му на страните до Върховен административен съд на Република България чрез Административен съд София-град.

ПРЕПИС от решението да се изпрати на страните на основание чл. 138, ал. 3 във връзка с чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: